

PRESEKI

3

'75

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI GG BLED

Remec Franc dipl. ing.

POMEMBNA SLOVESNOST

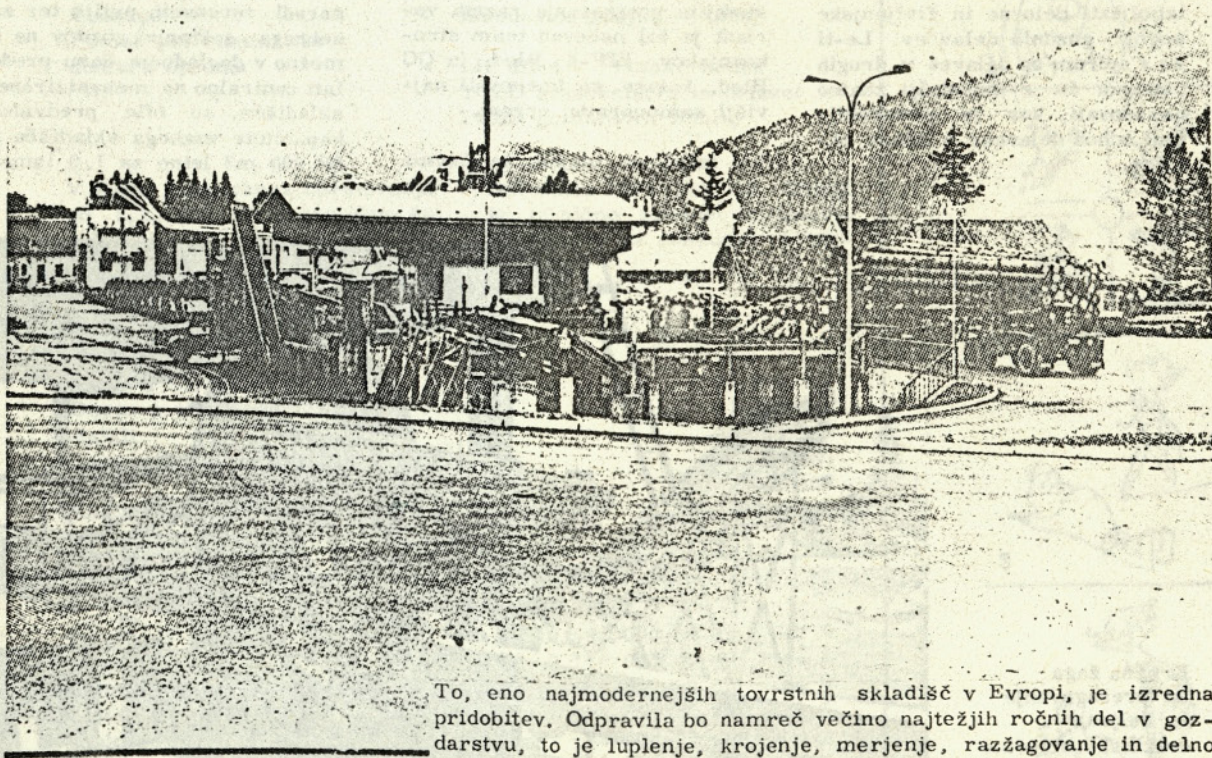
Dne 31.5.1975 ob 10. uri smo slovesno otvorili mehanizirano skladišče lesa v Boh. Bistrici. Te slovesnosti, ki je velikega pomena za oba partnerja LIP - lesno industrijo Bled in Gozdno gospodarstvo Bled, se je udeležilo okoli 120 ljudi, med njimi zastopniki družbeno političnih organizacij občin Radovljica in Jesenice, inšpekcijskih služb, sosednjih gozdnih in lesnih podjetij, projektantov, izvajalcev in dobaviteljev opreme, ostali vabljeni ter predstavniki družbeno

političnih organizacij in samoupravnih organov in ostali sodelavci LIP Bled in GG Bled. Navzoči so bili tudi predstavniki tiska. V.d. direktor GG Bled dipl.ing. Čuk Cveto je udeleženec pristrčno pozdravil in se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri izgradnji tega objekta.

Kratek govor je predstavil samo skladišče, TOZD gozdarstvo Bohinj in TOZD LJO "Tomaž Godec". Otvoritev je izvršil gozdni delavec iz TOZD gozdarstva Bo-

hinj tov. Drole Ivan. Slavnost, katero je motilo muhasto deževno vreme, je prikazala proizvodni proces skladišča, gostje pa so si objekt tudi ogledali. Sledila je skromna malica v menzi LJO "Tomaž Godec". Navzoči so se o skladišču pohvalno izrazili, saj je to po izjavi poznavalcev najmodernejši tovrstni objekt ne samo v Jugoslaviji ampak tudi v Evropi.

V nadaljevanju objavljamo sestavek o skladišču.

To, eno najmodernejših tovrstnih skladišč v Evropi, je izredna pridobitev. Odpravila bo namreč večino najtežjih ročnih del v gozdarstvu, to je lupljenje, krojenje, merjenje, razžagovanje in delno sortiranje hlodovine.

Njegova zmogljivost je 70.000 m³ hlodovine na leto (foto: čaj)

Značilnost gozdne proizvodnje se odraža tudi v tem, da je količinski obseg proizvodnje gozdnih lesnih sortimentov omejen zaradi gozdnih površin, ki zagotavljajo trajno in enakomerno proizvodnjo. Zaradi tega ni možno iskati boljšega poslovanja z večjim obsegom, ampak le z boljšo organizacijo, produktivnostjo, uvajanjem sodobnih tehnoloških postopkov in mehanizacije.

V povojnem obdobju smo v opremljenosti naših gozdov nenehno vlagali znatna sredstva in sicer v gradnjo gozdnih cest in vlak, v mehanizacijo - traktorje in motorne žage ter v nove tehnološke postopke. Po izračunih naših analitikov smo za ekvivalenten m3 prodanega lesa porabili leta 1963 18.50 ur živega dela vseh zaposlenih, leta 1970 le še 9.20 ur, zadnja štiri leta pa produktivnost stagnira oziroma so uspehi minimalni.

Potrebno je bilo iskati novih načinov, kako znižati porabo časa v proizvodnji, istočasno pa tudi izboljšati delovne in življenjske pogoje gozdnih delavcev. Le-ti so z ozirom na delavce v drugih panogah in v industriji znatno nazadovali, kar je povzročilo tudi odhod delavcev v druge poklice.

Za reševanje navedenih problemov in da bi znižali stroške poslovanja smo po vzoru naprednih gozdnih gospodarstev pričeli organizirati mehanizirana skladišča na našem blejskem gozdno gospodarskem območju. Bistvo organizacije mehaniziranega skladišča lesa se kaže v tem, da smo posamezne faze gozdne proizvodnje - lupljenje, krojenje, merjenje in del sortiranja, ki so do sedaj potekale po mnogoštevilnih deloviščih v gozdu ročno, prenesli na centralno mesto, kjer potekajo mehanizirano. Samo skladišče se poveže z obstoječim žagarskim krliščem. Uvedba takega dela v gozdni proizvodnji in na žagarskem krlišču omogoča znatne prihranke pri potrebnem številu delavcev. Ljudem pa, ki bodo zaposleni v tem novem tehnološkem postopku, bodo imeli strokovno zahtevnejše delo, večje prejemke in boljše delovne ter življenjske pogoje.

Izdelali smo mnogo študij, kako izvesti mehanizirano skladišče za naše območje. Za izdelavo študij in pretresanje raznih variant je bil osnovan team strokovnjakov LIP-a Bled in GG Bled, katere so imenovali najvišji samoupravni organi.

Za izdelavo idejnih in glavnih

projektov smo izbrali Industrijski biro Ljubljana, nosilec projekta ing. Petrič.

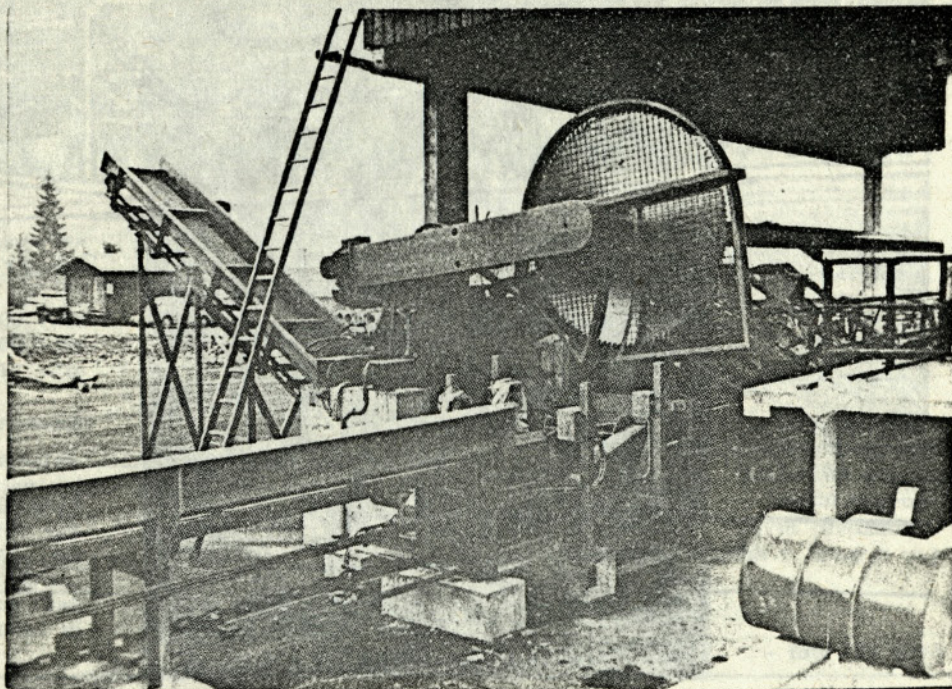
V glavnem sta bili dve varianti:

- centralno skladišče nekje ob sotočju dolin Save
- dve skladišči ob sedanjih žagah

Ker je Lesna industrija Bled predvidela, da bošče zaenkrat še vedno dve območji žagi za razrez hlodovine iglavcev, skladišče pa mora biti locirano poleg žagarskega obrata, smo se sporazumeli, da zgradimo dve mehanizirani skladišči in sicer na obstoječih krliščih hlodovine žage "Tomaž Godec" v Boh. Bistrici in žage na Rečici. To skladišče, ki ga otvarjamo danes, je torej prvi del zastavljenega programa, za skladišče na Rečici pa še pripravljamo projekte.

Celotno območje proizvede letno cca 125.000 m3 oblovine iglavcev, ki jo je treba predelati na mehaniziranih skladiščih. Ker določene količine od navedene zaradi terenskih prilik ter zasebnega sektorja gozdov ne bo možno v doglednem času predelati centralno na mehaniziranem skladišču, so bile predvidene kapacitete vsakega skladišča po 50.000 m3 letno za 1,5 izmen-

Krožna žaga za prežagovanje in čeljenje dolžinske oblovine na traku mehaniziranega lesnega skladišča

ski delavnik. Z večjim številom izmen se lahko kapacitete povečajo. Glede na te kapacitete so bile določene gravitacije gozdnih površin, ki težijo k posameznim skladiščem.

Potek izgradnje:

V letu 1972 - idejne študije lokacije in variant

V letu 1973 - investicijski program in glavni projekt

V letu 1974 - pričetek gradnje
9. aprila in zaključek v januarju 1975 ali dobrih 9 mesecev

Skladišče:

- mehanizirana avtomatska linija s prečnimi in vzdolžnimi transporterji
- lupilni stroj CAMBIO BA 70-66
- čelilka (nihalna) 2.000 mm

Izvajalci:

Gradbena dela
Oprema iz uvoza

Elektronika uvoz

Elektrika VN - TP

Elektro instalacije

Asfaltiranje

Vodovod

Pomoč pri montaži in domača oprema

V času zagonskega obratovanja od 1.2.1975 do danes smo na skladišču predelali cca 12.000 m³ oblovine. Enoizmenski učni-

- merilna naprava z avtomatskim registriranjem (pisarnjem) podatkov
- sortirna linija z odlagalnimi boksi
- komandni pult
- mlin za lubje - sežiganje v kotlovnici ali odvoz v gozd
- transport izven linije s čeljustnim viličarjem CAT 966 C 14 t (7 t)

Zaposleni delavci na skladišču:

Štirje delavci v eni izmeni:

- delavec pri komandnem pultu
- voznik viličarja
- vzdrževalec - električar
- šofer kamiona - pomožni delavec

Organizirano je teamsko delo delavcev v eni izmeni.

- Gradbeno podjetje BOHINJ
- Firma SPRINGER FRIESACH, Avstrija
- Firma SPRECHER - SCHUH - Linz, Avstrija
- ELEKTRO - Žirovnica
- IMP Ljubljana
- Cestno podjetje Kranj
- Komunalno podjetje Bohinj
- LIP Bled - "Tomaž Godec"
- TOZD gradbeništvo in delavci
- TOZD gozdarstvo Bohinj

nek znaša 150 - 200 m³. Objekt je tehnično prevzet in imamo dovoljenje za poskusno obratovanje.

Količinski podatki o gradnji:

Izkop z odvozom
Dovoz z utrditvijo
Asfalt

Beton
Kabli

28.000 m³
21.000 m³
22.000 m²
(2.760 m³)
700 m³
10.000 m'

Stroški izgradnje:

S k u p a j

22.550.000,00 din

Gradbena dela

10.581.000,00 din 47 %

Oprema

9.176.000,00 din 41 %

Montaža

884.000,00 din 4 %

Instalacije el.

1.095.000,00 din 5 %

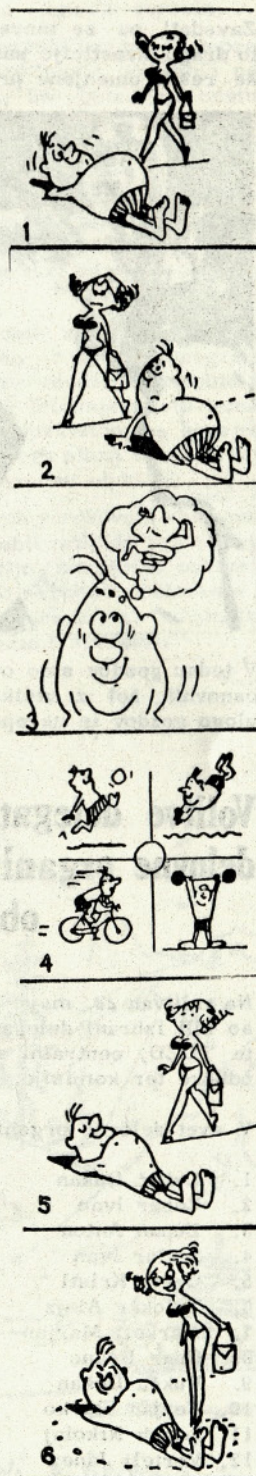
Vodovod

68.000,00 din -

Ostalo - projekti - nadzor

746.000,00 din 3 %

BLIŽA SE ČAS DOPUSTOV
RAZMISLITE O TEM
IN ZADOVOLJNI BOSTE

Finansiranje:

- devizni kredit	5,000.000.00 din	44 %
- dinarski kredit	5,000.000.00 din	
- lastna sredstva	12,550.000.00 din	56 %
LIP : GG = 50 : 50		

S k u p a j 22,550.000.00 din

Zavedati pa se moramo, da s to drago investicijo samo nismo še rešili omenjene problemati-

ke. Potrebni bodo še nadaljnji koraki pri spremembi organizacije dosedanjih delovnih navad.

V tednu gozdov smo organizirali predavanja, na katerih je mladina osnovnih šol z velikim zanimanjem spoznavala družbeno koristno vlogo gozdov in ukrepe za ohranitev gozdov

Volitve delegatov v nove samoupravne organe delovne organizacije, temeljnih organizacij in obrata za kooperacijo

Na volitvah 22. maja 1975 in na zborih kmetov - lastnikov gozdov, so bili izbrani delegati v svet delovne organizacije, delavske svete TOZD, centralni svet obrata za kooperacijo, v svete enot in v odbore ter komisije.

V svet delovne organizacije GG Bled so bili izbrani:

1. Cvijič Dušan	sekač-traktorist	TOZD gozd, Bohinj
2. Veber Ivan	dipl. ing.	" "
3. Zupan Anton	gozd. tehnik	" "
4. Jeklar Ivan	gozd. tehnik	TOZD gozd, Pokljuka
5. Ogris Kristl	dipl. ing.	" "
6. Zalokar Alojz	sekač-traktorist	" "
7. Markelj Marjan	gozd. tehnik	TOZD gozd, Jesenice
8. Odar Franc	cestar	" "
9. Vukša Dušan	sekač	" "
10. Ferjan Slavko	sekač	TOZD gozd, Radovljica
11. Lapuh Nikolaj	gozd. tehnik	" "
12. Vertelj Janez	rev. vodja	" "

Poslovni rezultati gospodarstva občine Radovljica

Skupščina občine Radovljica je na seji vseh zborov 14. maja 1975 razpravljala o rezultatih poslovanja organizacij združenega dela na področju gospodarstva v preteklem letu in v prvem tromesečju letošnjega leta. Sprejela je naslednja stališča in sklepe:

Poročilo o gibanju gospodarstva v občini Radovljica v letu 1974 so sprejeli z naslednjimi sklepi:

- gospodarska gibanja v občini so bila zadovoljiva,
- posebno pomembno je, da porabljenega sredstva za poslovanje niso naraščala hitreje kot celotni dohodek. To je odraz večje skrbi za racionalno zaposlovanje, za večjo produktivnost zaposlenih in za boljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti,
- v delitvi družbenega proizvoda se zmanjšuje delež sredstev za potrebe OZD. Tako ne dosegamo razbremenjevanja gospodarstva, saj izredno hitro naraščajo zakonske in samoupravno dogovorjene obveznosti,
- s premajhno selektivnostjo kupcev se povečuje razkorak med terjatvami in obveznostmi, ki zahtevajo preveč obratnih sredstev in s tem ponovno povečujejo nelikvidnost,
- naglo se je zmanjšal razpon med izvozom in uvozom; leta je v lanskem letu že presegel izvoz, letošnja gibanja pa to razliko povečujejo.

Zato morajo OZD, njihova samoupravna telesa ter družbeno politične organizacije stalno oparvljati naslednje naloge:

- neprekinjeno spremljati uresničevanje sprejetih stabilizacijskih programov - predvsem na področju racionalnega zaposlovanja, večje produktivnosti zaposlenih, boljšega izkoriščanja proizvodnih zmogljivi-

13. Silič Valentin	sektorski vodja	TOZD gozd.gradben.
14. Šmit Ludvik	gradenj	" "
15. Urbanc Jože	zidar	" "
16. Pazlar Stanko	tesar	" "
	šofer kamiona	TOZD gozd.avtoprev.
17. Milost Marjan		z delav.
18. Dežman Jože	šofer kamiona	" "
19. Orgin Franc	mehanik-skupinov.	" "
20. Zupanc Martin	gozdni posestnik	Bohinjska Bistrica
21. Čuden Jože	"	Boh.Srednja vas
22. Sušnik Franc	"	Gorjuše
23. Cundrič Andrej	"	Bohinjska Bèla
24. Golc Franc	"	Poljšica, Gorje
25. Gregori Franc	"	Zasip, Bled
26. Pezdirnik Jože	"	Podkoren, Kranjska g.
27. Anuderle Franc	"	Mojstrana
28. Resman Janko	"	Hroše, Žirovnica
29. Sitar Filip	"	Radovljica
30. Koselj Janez	"	Mišače, Kamna gor.
31. Arih Andrej	dipl. ing.	Ribno, Bled
32. Jere Stane	tehnolog-tehnik	Skupne službe GG Bled
33. Lakota Franc	organizator dela	" "

Delegati delavskega sveta TOZD gozdarstvo Bohinj:

1. Biščević Hamdija	sekač
2. Ganič Mile	sekač
3. Klarič Juro	sekač
4. Razpet Pavel	traktorist-sekač
5. Rebolj Franc	merilec
6. Šmid Ludvik	gozd. tehnik
7. Škerlak Ernest	sekač-traktorist
8. Štesel Franc	sekač
9. Zupan Anton	gozd. tehnik

Delegati delavskega sveta TOZD gozdarstvo Pokljuka:

1. Donaval Majda	knjigovodja
2. Jeklar Ivan	gozd. tehnik
3. Kobilica Pavel	merilec
4. Bunderla Ludvik	sekač-nakladalec
5. Košir Branko	sekač
6. Colja Alojz	traktor.na sklad.
7. Pintar Božo	rev. vodja
8. Polanc Janez	traktorist
9. Markež Kristina	kuharica

Delegati delavskega sveta TOZD gozdarstvo Jesenice:

1. Babič Ilija	sekač
2. Ergarac Nikola	sekač
3. Markelj Marjan	gozd. tehnik
4. Miklavčič Mimica	administrator
5. Odar Franc	cestar
6. Rosič Franc	žičničar
7. Skenderovič Maruša	kuharica
8. Štern Slavko	pom. revir. vodje
9. Vikiša Dušan	sekač

Delegati DS TOZD gozdno avtoprevoznništvo z delavnicami:

1. Lebar Polde	avtomehanik
2. Bizjak Peter	avtomehanik
3. Vampelj Vlado	avtomehanik
4. Erlah Gabrijel	šofer kamiona

vosti, varčevanja pri materi-
alu in pri vseh vrstah drugih
stroškov,

- neprestano zahtevati od odgo-
vornih strokovnih delavcev
rešitve za večji izvoz, manj-
ši uvoz in istočasno večjo
uporabo domačih surovin,
- samoupravni organi pa mora-
jo ob občasnih poslovnih po-
ročilih, ko ugotavljajo odsto-
panja od sprejetih planskih ali
programskih obvez, zahtevati
temeljite obrazložitve, iz ka-
terih je možno ugotoviti ob-
jektivne in subjektivne vzroke
za tako stanje; na tej osnovi
je treba tudi ustrezno ukrepa-
ti,
- zavzemati se morajo za to,
da bodo razvojni programi
sprejeti za daljša obdobja in
da se v letošnjem letu teme-
ljito pripravimo na sprejem
družbenega plana za naslednje
srednjeročno obdobje,
- od svojih strokovnih služb mo-
rajo zahtevati, da pravočasno
seznanijo skupščino občine s
svojimi rezultati poslovanja in
gospodarjenja z zaupanimi
družbenimi sredstvi.

K. J.

#odi v hribe!

5. Preželj Jože
6. Peterman Jože
7. Žvegelj Jerca

šofer kamiona
šofer kamiona
knjigovodja

Enota Radovljica:

1. Erlah Jože
2. Pogačnik Alfonz
3. Varl Janko
4. Kranjc Ludvik
5. Cvenkelj Alojz
6. Resman Alojz
7. Ažman Valentin

Koritno
Srednja Dobrava
Češnjica
Ljubno
Brezje
Zapuže
Brda

Enota Jesenice:

1. Erlah Janez
2. Hlebanja Franc
3. Gregori Franc
4. Rampič Marjan
5. Kosmač Jakob
6. Markež Ivan
7. Toman Vinko

Rateče
Srednji vrh
Podkoren
Dovje
Prihodi
Koroška Bela
Breg

Izbrani delegati v odbore in komisije:

TOZD Gozdarstvo Bohinj:

Člani odbora za medsebojna razmerja:

1. Arh Janez	gozdarski tehnik
2. Gašpar Ernest	delavec na lesnem skladišču
3. Rozman Ivanka	ekonomski tehnik
4. Smukavec Anton	dipl. ing.
5. Zalokar Lovro	traktorist

Člani komisije za samoupravno kontrolo:

1. Cerkovnik Martin	gozdarski tehnik
2. Medja Tončka	kuharica
3. Pejič Ivo	sekač - traktorist
4. Ribarič Alojz	sekač
5. Ribič Franc	ekonom

TOZD Gozdarstvo Pokljuka:

Člani odbora za medsebojna razmerja:

1. Donaval Anton	gozdarski tehnik
2. Kokalj Metka	knjigovodja
3. Korošec Janko	šofer - hišnik
4. Rogan Štefan	ekonom
5. Zorč Franc	sekač

Člani komisije za delavsko kontrolo:

1. Dijak Franc	sekač
2. Černigoj Cveto	gozdarski tehnik
3. Urh Andrej I.	sekač
4. Zorč Andrej	sekač
5. Kobal Vinko	gozdarski tehnik

TOZD Gozdno avtoprevoznništvo z delavnicami:

Funkcijo odbora za medsebojna razmerja opravlja delavski svet TOZD.

Člani komisije za delovsko kontrolo:

1. Pogačar Franci	avtomehanik
2. Ulčar Janko	šofer kamiona
3. Cundrič Janez	avtomehanik

Jurij Hočevar dipl. ing.

"Gozd ni le za les"

Ta naslov si je novinar izbral za članek, ki ga je napisal po vtisih s tiskovne konference 13. maja v Postojni. Gozd ni namenjen le proizvodnji lesa; torej skrbi zanj ne bi smeli prepuščati le gozdarjem meni omenjeni članek v Delu.

Vemo in tudi mnogo pišemo o pomembnosti gozda. Zato bi to dejstvo morali poudariti z obrnjenim naslovom: "Le les ni za gozd", ali: zgolj z izkupičkom od lesa ne moremo vzdrževati gozda tako, da bi mogel izpolnjevati vse našete naloge - predvsem vrsto varovalnih nalog in kot mesto počitka in rekreacije.

Na splošno je znano, da so stroški za pridobivanje lesne surovine iz gozda zelo visoki in da je delo strokovno in zahtevno. Mnogo manj pa nam je znano, da so stroški vzdrževanja gozda za opravljanje drugih funkcij prav tako izdatni in da je delo prav tako zahtevno.

Stroški in delo pri sečnji in spravilu lesa so podrobno analizirani in skalkulirani, o tistih drugih stroških pa vemo bore malo.

Če jih skušamo razčleniti, pridemo do take slike potrebnih izdatkov:

- planiranje in programiranje ter vzdrževanje naprav za počitek in rekreacijo v gozdu - to so sprehajalne steze in poti, klopi in kočice, gozdna igrišča in parkirišča in še vrsta drugih podobnih naprav,
- vzdrževanje reda in čistoče v gozdu,
- varovanje gozda in skrb za obiskovalce,
- pripravljanje informacij za javnost in strokovno vodenje poučnih izletov,
- upoštevanje obiskovalcev gozda pri opravljanju del v gozdu pri sečnji in delu z velikimi pravilnimi stroji, žičnicami in žerjavi in sprejemanje varovalnih mer za varnost obiskovalcev,

Skupne službe delovne organizacije GG Bled.
Člani odbora za medsebojna razmerja:

1. Kunstelj Janez	ekonomist
2. Hafnar Zdravko	dipl. ing.
3. Ahac Boris	dipl. ekonomist
4. Černe Milena	administrator tehnik
5. Fabjan Jožica	fakturist
6. Klinar Andrej	dipl. ing.
7. Mužan Milena	ekonomski tehnik

Člani komisije za delavsko kontrolo:

1. Podgoršek Jože	gozdarski tehnik
2. Por Marjan	geometer
3. Čelik Milena	administrator
4. Kunčič Olga	ekonomist
5. Abramovič Zdenka	knjigovodja

Vsem izbranim delegatom želimo plodno delo v samoupravnih organizacijah in dobro sodelovanje z volilci, ki so jih delegirali v te organe.

Uredništvo

Program dela SOZD gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske

Delavski svet SOZD gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske je na 2. seji dne 24.4.1975 sprejel program dela, ki ga v celoti objavljamo.

I. Skupna programska zasnova

1. Naša nova ustavna preobrazba in z njo utrjen samoupravi sistem sta ustvarila skoraj neizmerljive možnosti za uveljavitev vloge in položaja združenega dela.

Odločujoča vloga združenega dela se bo zlasti še odražala v novem sistemu družbenega planiranja in v sistemu razširjene reprodukcije, kjer mora prevladati odločilen vpliv združenega dela. Zato je potrebno, da prioriteto mesto v programski zasnovi dela SOZD prisodimo sestavi srednjeročnega plana razvoja za obdobje 1976 - 1980. Ni naključje, da ustanovitev našega SOZD in začetek njegovega dela sovpadajo prav v obdobje te velike družbene akcije, usklajene z osnovnimi težnjami nove ustave.

SOZD naj bi ob temeljnih nosilcih planiranja v TOZD prevzel

vlogo usklajevalca planov s posebnim poudarkom na sintezi planov. Zagotovi naj uresničitev razvoja s skupno postavljenimi cilji, ki predvsem terjajo usklajen razvoj zaradi hitrejše rasti družbenega proizvoda in produktivnosti dela. To je tudi podlaga za večjo materialno osnovo združenega dela in socialno varnost delavcev v združenem delu.

V to delo bo treba vložiti vse napore. Zato bo treba temu podrediti tudi organiziranost organov SOZD in njegovih skupnih služb ter omogočiti maksimalno angažiranje strokovnih kadrov tudi iz vrst združenih organizacij.

Le tako usmerjeno delo bo omogočilo uspešne strokovne obdelave pri analizi sedanjega stanja in ugotavljanje razvojnih možnosti v srednjeročnem obdobju. Osnovna izhodišča nastajajočega razvojnega programa pa bodo morala ustrezati zahtevi po intenzivnem razvoju v vseh smereh, za kar nudijo izjemno ugodne pogoje surovinska osnova, razpoložljiva tehnična sredstva, delovna in strokovna tradicija zaposlenih delavcev.

- nastajanje dodatnih stroškov gozdnega transporta zaradi zastojev, ki jih povzroča javni promet po gozdnih poteh,
- posebna skrb za nego in oblikovanje okolja,
- odrekanje konverzij neproduktivnih površin, ki so za obiskovalce zanimive, pri gospodarjenju pa zmanjšujejo dohodek,
- poškodovanje tal, sestojev in naprav v gozdu,
- boljši požarnovarnostni ukrepi in nadoknadenje požarne škode, če gre za vzroke turističnega značaja.

Naštete aktivnosti ali mesta, kjer nastajajo stroški, ne zjemajo še vseh izdatkov, ki jih povzroča vse močnejši obisk v gozdovih zaradi rastočih želja, da si človek poišče mir in prostor v gozdu. V nasprotju s tem rastočim stroškom pa se manjšajo dohodki od gozda, ki jih povzročajo rastoči proizvodni stroški. V sedanjem kriznem obdobju pa celo pada realna cena lesne surovine, kar dodatno zmanjšuje dohodek iz gozdov.

Izhajajoč iz teh ugotovitev moramo pričakovati, da se bodo še drugi koristniki angažirali pri pokrivanju stroškov takomenovanih varovalnih in socialnih funkcij gozda.

Nekateri naši gozdovi se že spreminjajo v smetišča in odlagališča neuporabnih predmetov in opreme. Zato je nujno spoznanje, da sam les res ne more pokrivati vseh potreb in da res "gozd ni le za les".

2. V planu razvoja bo treba zlasti rešiti negativne učinke dosedanje razdrobljenosti proizvodnih zmogljivosti in neusklajenosti razvojnih konceptov dosedaj ločenih organizacij združenega dela.

V konkretnem programu dela bo treba rešiti težka vprašanja prehodnega obdobja. Treba jih bo v interesu usklajenega razvoja rešiti po termiškem planu in v smislu načel samoupravnega sporazuma o delitvi in specializaciji sedanega proizvodnega programa, ki so ga podprle in podpisale vse v SOZD združene organizacije združenega dela.

Še posebno bo treba upoštevati sedanje zaostrene pogoje tržne situacije doma in v svetu. Vse akcije s tem v zvezi je treba usmerjati s pripombo, da konjunktura gibanja verjetno v daljšem obdobju ne bodo prinesla bistvenega izboljšanja.

3. Sedaj morajo recesijo občutiti vse delovne organizacije tudi na območju Gorenjske regije. To se kaže v pomanjkanju naročil za domače in zlasti še za inozemsko tržišče. Pojavlja se že zmanjšano izkoriščanje proizvodnih kapacitet. V zvezi s tem pa tudi dosti zahtevna problematika, ki jo moramo reševati skupno v SOZD. Prihaja do nelikvidnosti zaradi nazadovanja prodaje, posebno še izvoza. Naraščajo pa zaloge izdel-

kov in reprodukcijskih materialov. Ker vse to dokazuje, da rezultati poslovanja naših organizacij združenega dela že v začetku letošnjega leta bistveno odstopajo od izhodišč letošnje ekonomske politike, je tembolj nujno, da program dela in akcij v SOZD-u podredimo skupnim ciljem, ki zahtevajo nujne rešitve že za danes, kaj šele za prihodnost.

Že vse dosedanje analize prednosti združitve nakazujejo možnosti usklajenega nastopa na tržišču, zlasti pri dogovarjanju z drugimi asociacijami združenega dela v slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Kaže pa se potreba, da zasnujemo in organiziramo čimprej tudi lasten nastop z organiziranjem samostojne trgovske mreže in usklajen nastop tudi na tujih tržiščih.

4. Razširjena reprodukcija mora biti usmerjena v najracionalnejša vlaganja v najsodobnejšo tehnologijo in tako zmanjšati odvisnost od uvoza.

Prav tako je potrebno zagotoviti z večjimi vlaganji v gozdove družbenega in zasebnega sektorja večjo količino osnovne surovine. Z razširjeno reprodukcijo v zasebnem sektorju pa bo s skupnimi prizadevanji možno vplivati tudi na preusmeritev kmetijske proizvodnje in kmečkega turizma tam, kjer so za to pogoji.

5. Zaradi uresničevanja skupnih interesov v SOZD je potrebno zagotoviti večji finančno-gospodarski potencial, ki bo zagotovil skupno investicijsko politiko.

Nova vloga združenega dela se mora odražati v združenih potencialih finančnih sredstev. Ta potencial bo treba izkoristiti tudi za večji in neposreden vpliv združenega dela na poslovanje in odločitve poslovnih bank, ki morajo prerasti v banke združenega dela.

Združena finančna sredstva organizacij v okviru SOZD-a bo treba učinkovito uporabljati v organizirani interni banki, za kar pripravljamo potrebne zakonske in druge predpise.

6. Končno posebej poudarjam potrebo po načrtnem in vsebinskem reševanju vprašanj s področja ureditve samoupravnih odnosov v združenem delu na vseh nivojih od TOZD do SOZD.

V nekaterih organizacijah so pri tem urejanju šele v začetni fazi spreminjanja odnosov v skladu z ustavo. To fazo je treba čimprej zaključiti in preiti na poglobljeno delo, ki terja vsebinske rešitve glede polne možnosti samoupravnega odločanja vsakega delavca v združenem delu.

7. V organiziranosti SOZD moramo zagotoviti nenehno reševanje organizacijskih vprašanj za racionalizacijo in večjo učinkovitost dela in poslovanja. V okviru teh nalog je treba smotrno združevati in intenzivirati delo določenih ločenih strokovnih služb tako, da bi združene dosegle boljše delovne uspehe in več neposrednih koristi za vse TOZD.

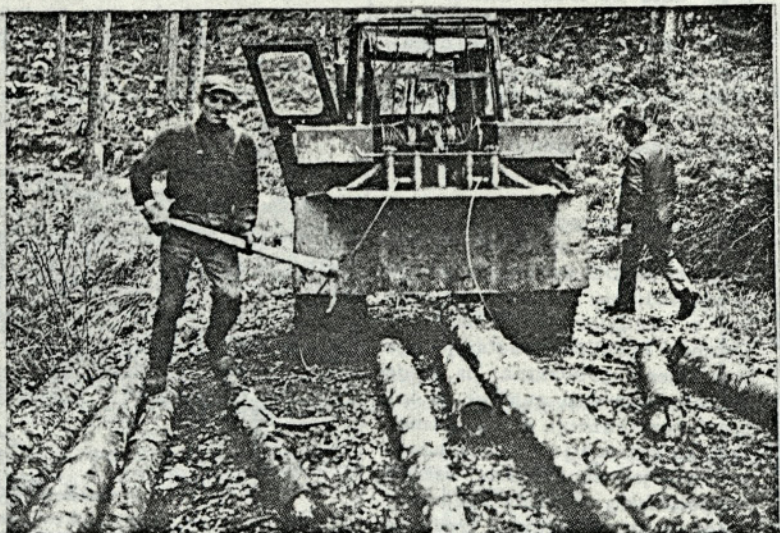
II. Program dela sektorjev

a) Razvojno - programski

1. Koordinira srednjeročno in dolgoročno razvojno politiko in programe ter jih usmerja k ciljem samoupravnega sporazuma o združevanju.

Obrazložitev:

Usklajevanje razvoja s srednje

Kljub uporabi sodobnih tehničnih sredstev je v gozdni proizvodnji še precej takih delovnih operacij, ki zahtevajo krepke roke in telesno odpornost - foto GG Bled

in dolgoročnimi plani je pomembna naloga pri uspešnosti in ciljnih vertikalnih in horizontalnih integracij. Usklajevanje razvoja je posebno pomembno za gozdarstvo in lesno predelavo, pri usklajevanju surovinske bilance ter pri usmerjanju in zagotavljanju sredstev po objektivnih merilih za razširjeno reprodukcijo.

2. usklajuje območne gozdno-gospodarske načrte obeh območij,

3. izdeluje enotne osnovne podatke o biološki in tehnični zmogljivosti, o razvojnih trendih in o vlaganjih v biološke in tehnične naložbe in o drugih elementih,

4. izdeluje skupne surovinske bilance in analizira surovinsko bazo za nove skupne ali posamezne proizvodnje, ki bi uporabljale autohtono gozdno surovino,

5. usklajuje odnose obeh gozdnogospodarskih organizacij do pospeševalne službe v kmetijstvu, ki jih usmerja v formiranje skupne pospeševalne službe za dopolnilne dejavnosti - predvsem gorskih kmetij (turizem),

6. analizira in usklajuje vlogo nosilca v smislu samoupravnega sporazuma o delitvi proizvodnega programa in specializaciji dela.

obrazložitev:

S sporazumom smo z okvirnimi merili opredelili proizvodne programe in vlogo nosilcev. Za uresničevanje tega samoupravnega sklepa pa moramo za posameznega nosilca in proizvajalca in za vsak posamezen primer postaviti pogoje in zagotoviti, da bo nosilec izpolnjeval vlogo, ki mu gre po sporazumu,

7. predlaga metodologijo za planiranje prehodnega obdobja in prehoda na dokončno delitev

obrazložitev:

Za smotrno in pravično delitev programa moramo po enotni metodologiji zajeti stanje in pogoje za uresničenje delitve, ker bi nepreštudirani in nepriljav-

ljeni ukrepi zanesljivo izzvali neugodne posledice, čeprav bi dosledno upoštevali sporazum. Predvsem moramo vedeti, da nobena proizvodnja, niti gospodarstvo, ne prenese nenadnih sprememb ali če rečemo, sprememb preko noči. Danes je proizvodni program še zelo divergenten in neskladen z zamislijo skupnega programa, po katerem naj bi se proizvodni programi dopolnjevali.

Prehodno obdobje moramo programsko uskladiti v srednjeročnih programih TOZD in zagotoviti, da bomo dokončno delitev uresničili v najkrajšem možnem roku.

8. pojasnjuje in pomaga pri planiranju prehodnega obdobja in prehoda na dokončno delitev in spremlja uresničevanje delitve programa in ugotavlja stopnjo uresničevanja

obrazložitev:

Programski sektor mora s celotnim pregledom stanja in perspektive sodelovati in pomagati pri omenjenih zahtevnih nalogah in usmerjati težnje v integrirano celoto brez notranjih izgub, ki bi utegnile nastati zaradi trenj ali enostranskih reševanj.

Z evidentiranjem dogajanj mora sestavljati informacije o uresničevanju delitve programa in specializacije dela.

9. analizira letne programe, če so usmerjeni k skupnim srednjeročnim in dolgoročnim planom

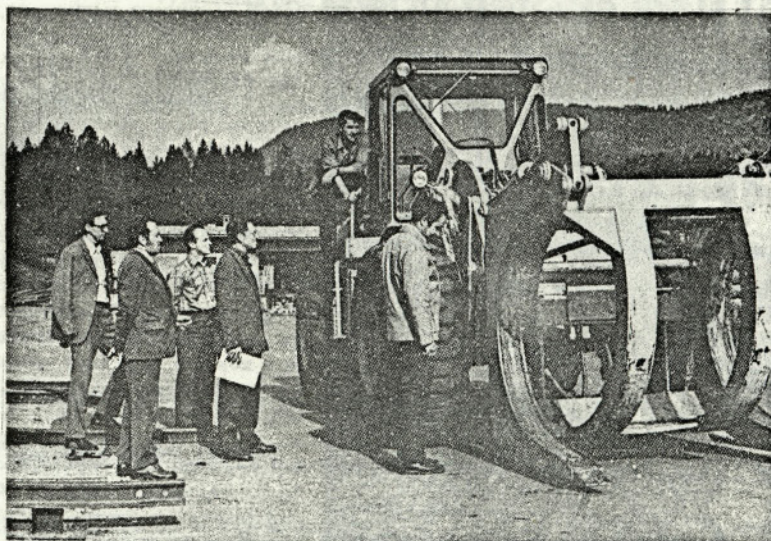
obrazložitev:

V sestavljeni organizaciji združenega dela, kjer deluje in posluje večje število TOZD, je potrebno zaradi skupnih ciljev in samoupravnih dogovorov analizirati tudi letne programe kot izhodišča za letne gospodarske plane. Samoupravni organi TOZD morajo dobiti zagotovila, da so plani usklajeni in da ne bo treba naknadno izravnavati morebitnih neskladij ali celo nespo-razumov.

10. analizira stopnjo finalizacije in vrednotenja avtohtone lesne surovine zaradi najboljše- ga vrednotenja surovine in najsmotrnejše izrabe

obrazložitev:

Optimalna izraba surovine - v našem primeru vseh proizvodov združene gozdne proizvodnje - je primarna naloga združene lesne predelave. Najboljše vrednotenje lesne surovine je zahteva samoupravnega sporazuma, ki jo je mogoče upravičiti s pravilnim usmerjanjem v najbolj perspektivne izdelke združenih proizvodenj. Odločanja bo do morala biti utemeljena z iz-črpnimi analizami stanja in se- danjega vrednotenja surovin.

Veliki grabežni traktor z enim prijemom izprazni naložen kamion in prenese na tekoči trak mehaniziranega lesnega skladišča

11. spremlja razvoj in objavlja izsledke o posodabljanju tehnologije in proizvodnje sedanjih in novih izdelkov

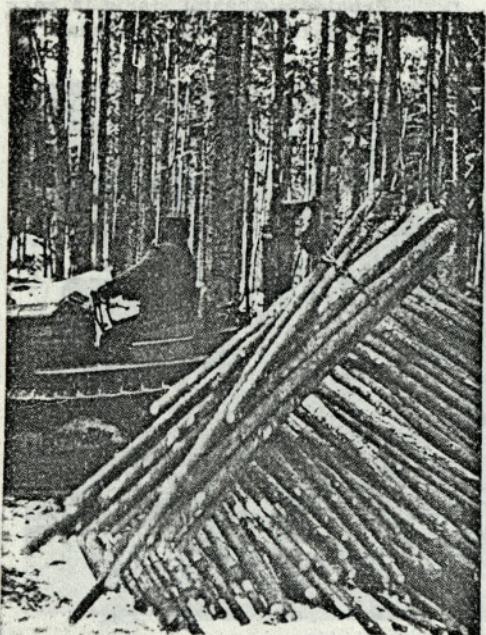
obrazložitev:

Napredek in razvoj tehnologije je tako silovit in razvoj proizvodnje tako dinamičen, da mora biti v SOZD organizirana služba, ki spremlja posodabljanje in s tem seznanja TOZD, ki so nosilke investicijskih programov ter tehnološkega in proizvodnega procesa. Sem spada služba INDOK - industrijska dokumentacija o tehničnem in tehnološkem razvoju v svetu.

12. sodeluje pri pripravi, dokumentaciji za investicijske programe in organiziranju programsko razvojnih služb

obrazložitev:

Za investicijske programe bo potrebno izdelovati izhodiščno-idejno-ekonomsko-tehnično dokumentacijo. Programsko razvojni sektor bo pri tem delu sodeloval in usklajal delo nosilcev programa ali kasneje s TOZD za izgradnjo novih investicijskih objektov in naprav ali s tovarno v izgradnji. Pri organiziranju razvojnih služb v delovnih organizacijah in TOZD bo usklajal potrebe in možnosti z drugimi enakimi službami v SOZD.

Izdelava in spravilo drobnih sortimentov zahteva znatno več delovnega časa

- foto Veber

13. usklajuje delo branžnih timov

- gozdarstvo
- primarna predelava
- pohištvo
- celulozna proizvodnja
- stavbno pohištvo in montažni objekti

obrazložitev:

V okviru dela in programa sektorja delujejo nosilci s strokovnimi skupinami in branžni timi s posebnimi nalogami za usklajevanje najbolj karakterističnih proizvodnih vej v SOZD. Odnos sektorja do nosilcev in branžnih skupin bo treba opredeliti in določiti glede na aktivnost in učinkovitost dela posamezne veje. Zelo pomembno je poudariti, da sta za gozdarstvo dva nosilca in sicer GG Bled in GG Kranj, ker so razprave potrdile tako potrebo. Za primarno predelavo pa ni nosilca med delovnimi organizacijami oz. TOZD, ker je bilo tudi v razpravah sprejeto stališče, ki smo ga utrdili s samoupravnim sporazumom, da mora biti nosilec primarne na ravni SOZD glede na pomen panoge in različnost stališč v proizvodnji.

14. sodeluje s programsko razvojnimi službami delovnih organizacij zaradi sestavljanja smernic, zaključkov in sklepov za nadaljnje delo in sodelovanje TOZD.

obrazložitev:

ni posebej potrebna.

15. spremlja in preverja, kako usklajujejo srednje in dolgoročne plane gozdarstva in lesne predelave v republiškem in zveznem merilu in sodeluje s službami planiranja pri občinah in zbornici

obrazložitev:

Regijska integracija je izhodišče za nadaljnje širše povezovanje in v zvezi s tem tudi usklajevanje s širšimi družbenimi razvojnimi programi. Le v primeru, če bo regijski plan usklajen kot sestavni del republiškega in če bo republiški plan vključeval regijskega, moremo pričakovati rezultate združenega dela.

Sektor bo moral spremljati do-

gajanja pri uresničevanju planov in opozarjati na morebitne odklone.

b) Komercialni

1. Interna nabava in prodaja (med članicami SOZD)

a) Pripravlja osnove o internem in eksternem poslovanju v SOZD

Obrazložitev:

Za vsako medsebojno komuniciranje je potrebno pripraviti enotno dogovorjene osnove in pravila, katere je potem treba upoštevati, če želimo zagotoviti uspešnejše delo.

b) Uravnava prodajno bilanco surovin in usklajuje poslovno politiko pri prodaji gozdnih sortimentov, kjer poudarja najboljše ovrednotenje surovine in zajema čim večje količine v blagovno proizvodnjo iz zasebnega sektorja.

Obrazložitev:

Področje surovinske bilance in trgovinska menjava mora temeljiti na perspektivnih pokazateljih, da ni prevetkega nihanja v sami proizvodnji in predelavi glede na trenutni tržni položaj, čeravno je treba dinamično zasledovati vrednostni pokazatelj, da dosežemo na ta način čimvečji ekonomski efekt.

c) Zbira, analizira in ugotavlja količinski in finančni promet med članicami SOZD.

Obrazložitev:

Stalno je treba zasledovati medsebojni promet med članicami SOZD zaradi čim višje stopnje finalizacije v okviru SOZD in upoštevati vse momente, ki nastopajo v proizvodnji.

d) Koordinira promet surovin, polizdelkov, izdelkov ter kooperacijske proizvodnje po principu optimalnosti in smotrnosti.

Obrazložitev:

Promet posameznih proizvodov, ki so za enega lahko surovina, za drugega pa polizdelek ali izdelek, poteka sedaj več ali manj le na podlagi konkurence na tržišču, ne da bi upoštevali na-

črtni koncept dela na širšem področju. Nujno je, da pride v okviru SOZD do usklajevanja in koordinacije tega dela tako, da se v komercialni službi SOZD operativno ne posega v delovanje OZD (npr. fakturiranje), temveč samo voditi poslovno politiko v okviru zastavljenih ciljev.

e) Koordinira promet ostalih surovin in repromaterialov, ki jih uporabljajo članice SOZD (po potrebi).

Obrazložitev:

Mišljene so tiste surovine in repromateriali, ki niso predmet ekonomskega efekta v okviru SOZD, so pa kljub temu včasih potrebni določeni koordinacijski posegi v trgovinsko menjavo na tem področju.

2. Eksterna prodaja in nabava

a) Usklajuje in koordinira izhodišča komercialne politike.

Obrazložitev:

Pri konkretnem delu nastopajo večkrat možni odmiki, ko upoštevamo absolutne tržne principe glede na začrtano skupno politiko (kot npr. izvozno - uvozni aranžmaji itd.), ki naj bi jih v naslednji fazi uredile interne kompenzacije.

b) Koordinira in sodeluje pri enotnem smotrnem nastopanju na tržišču.

Obrazložitev:

Pri trgovanju nastopa konjunktura za posamezne artikule, ki jih je možno kompenzirati s prodajo neidočih artiklov, če obravnavamo promet SOZD-a kot celoto. Enak moment nastopa pri poslovanju doma in na tujem.

c) Koordinira nabavo surovin, repromaterialov, polizdelkov in izdelkov za članice SOZD.

Obrazložitev:

V nabavni politiki lahko na račun večjih količin (naročilo za vse članice SOZD) dosežemo ugodnejše pogoje (rabat, casaconto, plačilni rok itd.). Zato je nujna koordinacija tega dela za vse članice SOZD, tehnično

operativno izvedbo posla pa lahko realizira nosilec posla ali kdo drug.

d) Usklajuje in pospešuje prodajo ter išče najugodnejše možnosti plasmaja na domačem in inozemskem tržišču.

Obrazložitev:

Pri stalnem kontaktiranju v trgovinskem poslovanju je možno obvladovati želje in potrebe na širšem področju. Zato naj bi bila permanentna naloga komercialnega sektorja SOZD iskati te možnosti in jih posredovati interesantom (članicam SOZD).

e) Opravlja funkcijo uspešnejšega delovanja trgovinske mreže.

Obrazložitev:

V konkretni situaciji se pojavljajo trgovina ali pa trgovski potniki za ožje področje dela. V bodoče pa naj bi bila funkcija prodaje urejena tako, da bi bilo možno doseči čim boljše ekonomske rezultate in čim večji predor na tržišču z večjim asortimanom.

Posebno pozornost je potrebno posvetiti pospeševanju prodaje z večjimi odjemalci (Slovenijales, Uniles, Export drvo itd.).

f) Urejuje indirektno prodajo

Obrazložitev:

Kot posredniki nastopajo različne organizacije združenega dela, do katerih je potreben koordiniran nastop, če hočemo izkoristiti potencial SOZD-a v korist posamezne članice SOZD-a. Enako je potrebno koordinirati tudi vse tendence, ki nastopajo pri organizacijah združenega dela glede na članstvo posameznih SOZD-ov Gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske in s tem njihovih določenih obveznosti in pravic v tej združbi.

3. Medsebojno komuniciranje

a) Posreduje tržne analize

Obrazložitev:

Glede na to, da ne bomo mogli samostojno izdelovati tržnih analiz (marketinga), je potrebno

preko ustreznih služb v drugih organizacijah združenega dela in javnega obveščanja iskati tržne informacije in jih posredovati vsem zainteresiranim članicam SOZD-a.

b) Proučuje uspešnost komercialnega poslovanja.

Obrazložitev:

S komparativnimi analizami manjšega obsega je možno ugotavljati uspešnost komercialnega poslovanja, s čimer lahko prikazemo dejansko stanje tudi z ozirom na druge. Ne moremo se zadovoljiti z uspešnostjo posameznih članic SOZD-a ne da bi prikazali širšo situacijo.

c) Povezuje in zastopa skupne interese komercialnega značaja pri raznih institucijah.

Obrazložitev:

Mnogokrat bo potreben enoten nastop za razne odločitve samoupravnega sporazumevanja. Zato je nujno, da zavzame SOZD stališče kot celota, ne glede na pravno - formalne možnosti. Skupno stališče je potrebno predvsem pri nastopanju v Gospodarski zbornici, Poslovnem združenju in v podobnih institucijah.

4. Propagandna dejavnost

a) Koordinira nastop na sejnih in razstavah.

Obrazložitev:

Sam naslov pove, da je nujna koordinacija tega dela, če hočemo doseči ugodnejše aranžmaje in afirmacijo SOZD-a kot celote.

b) Koordinira propagandno dejavnost - enoten nastop pri ustreznih posrednikih.

Obrazložitev:

Za vsakodnevno propagandno dejavnost potrebujemo razen sejmov in razstav tudi druge medije, kjer je možno z enotnim nastopom doseči ugodnejše pogoje.

c) Finančno - gospodarski

1. Sodeluje pri sestavi srednje-ročnega plana za obdobje 1976/1980, zlasti glede analize in ocene gibanja vrednostnih pokazateljev plana za to obdobje v primerjavi z elementi teh vrednosti iz preteklega srednjeročnega obdobja.

Analizira možnosti in balansira sredstva za enostavno in razširjeno reprodukcijo ter strokovno ocenjuje možnosti za združevanje sredstev znotraj SOZD za eventuelne skupne naložbe ter za eventuelno medsebojno finansiranje večjih investicij, ki so v teku.

Obrazložitev:

Ker naj se po samoupravnem sporazumu usklajen razvoj združenih organizacij kaže zlasti v skupnem srednjeročnem planu razvoja, je presoja ekonomsko-finančnega aspekta plana neizogiben pogoj za usklajeni skupni razvoj, ki zahteva ustrezna finančna sredstva ter ekonomsko presojo in utemeljitev vrednostnih podatkov plana.

2. Na temelju omenjene glavne naloge v letu 1975 bo sektor izdelal strokovno utemeljitev in predlog finančne konstrukcije skupnih naložb (po vsej verjetnosti bo to naložba za tovarno ivernih plošč) in pripravil s tem v zvezi osnutek predloga samoupravnega sporazuma o združitvi sredstev v te namene.

Obrazložitev:

Tudi to nalogo postavlja samoupravni sporazum o združitvi v ospredje skupnih nalog. V teku pa je tudi preverjanje osnov za investicijski program tovarne ivernih plošč.

3. Analizira poslovne rezultate združenih organizacij, kar predstavlja stalno delo tega sektorja.

Obrazložitev:

Kot prvo pripravljamo analizo rezultatov zaključnih računov za leto 1974 in s tem v zvezi analizo sredstev delovnih organizacij za finansiranje tekoče proizvodnje ter investicij, ki so že v teku. Ta analiza nam bo omogočila pregled ekonomskega in

finančnega stanja delovnih organizacij v času, ki je značilen po zaostreni tržni situaciji zlasti še v sedanjih pogojih inflacije.

4. Na podlagi analize pod točko 3 bo sektor organiziral skupne in usklajene akcije pri poslovnih bankah za utemeljitev in preskrbo potrebnih finančnih sredstev za tekoče finansiranje proizvodnje in tudi za pregled možnosti finansiranja medsebojnih potreb združenih organizacij znotraj SOZD.

5. V letu 1975 bo sektor v skladu z novimi koncepti o vlogi poslovnih bank proučil možnost organiziranja interne banke za potrebe združenih organizacij SOZD.

Obrazložitev:

Za organiziranje in izpeljavo te akcije v tem letu že pripravljamo zakonske predpise, ki morajo utrditi vlogo združenega dela pri obvladanju finansiranja ne samo enostavne, temveč zlasti še razširjene reprodukcije. Že svoječasa analiza o integrabilnosti združenih organizacij v SOZD Gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske je ugotavljala velike možnosti na tem področju.

6. Ugotavlja investicijske potrebe in zmožnosti gozdarstva v letu 1975 ter raziskuje vire finansiranja znotraj SOZD in tudi izven nje (SIS republike in drugi).

7. Usklajuje odnose pri strukturi stroškov in dohodka v zasebnem sektorju gozdarstva, pri kreditiranju v hranilno-kreditnih službah in organizira skupno nastopanje do ostalih interesnih področij izven SOZD (kmetijske integracije in drugo).

8. Usklajuje in vpliva na poenotenje vodenja knjigovodskih evidenc in poenotenja sestave in zasledovanja načrtov gozdnogospodarskih organizacij.

Obrazložitev:

Osnovne koncepte izdelujejo finančne in programske službe obeh gozdnih gospodarstev v letu 1975, realizacija pa je predvidena v teku leta 1976, ko bo

sta obe gozdnogospodarski organizaciji enotneje obdelovali podatke z visoko in srednjo mehanizacijo.

9. Ustrezna finančna služba bo skušala v okviru SOZD-a čim bolj usklajevati delo gospodarsko-finančnih sektorjev. To bo zlasti še potrebno zaradi priprave novih zakonov o formiranju in delitvi dohodka po sistemu plačane realizacije s posebnim ozirom na osrednjo vlogo TOZD v tem sistemu.

d) Organizacijsko-kadrovski in splošni

1. Registracija sestavljene organizacije združenega dela

Obrazložitev:

Za registracijo SOZD Gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske pri Okrožnem gospodarskem sodišču Ljubljana pripravi statut in potrebne spremembe samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo.

2. Samoupravni akti

Obrazložitev:

Za normalno delo skupnih strokovnih služb izdelava in predlaga v potrditev delavskemu svetu samoupravne akte, ki urejajo medsebojna razmerja delavcev v združenem delu, sistemizacijo, nagrajevanje ipd.

Sektor aktivno sodeluje pri izdelavi tistih samoupravnih aktov, ki so enotni ali zelo podobni v vseh organizacijah.

3. Organizacija dela skupnih strokovnih služb

Obrazložitev:

Glede na sprejeto organizacijsko shemo in sistemizacijo delovnih mest analizira, če ta ustreza potrebam dela sektorjev v SOZD. Analiza naj tudi pokaže, kdaj in kako združevati posamezne službe zaradi racionalizacije in boljšega poslovanja na nivoju SOZD. Sektor proučuje in analizira notranjo organizacijo strokovnih služb v OZD in TOZD in predlaga poenotenje organiziranosti.

4. Informacijski sistem

Obrazložitev:

Že v letu 1975 analizira trenutno stanje v AOP in izdela predlog plana, kako to dejavnost poenotiti. To bi lahko takoj dalo dobre rezultate. Pri izdelavi te analize aktivno sodelujejo vse ustrezne službe v OZD in TOZD, kjer so že uvedli AOP.

Za čim prejšnje polno življenje SOZD so potrebne hitre, dobre in učinkovite informacije, zato izdela model obveščanja in komuniciranja med TOZD, OZD in SOZD ter obratno.

5. Kadrovska politika

Obrazložitev:

Sektor izdela predlog enotnih meril kadrovske politike, ki naj bi jih sprejele vse OZD in TOZD.

Skupno z ustreznimi službami v lesni industriji izdela program za reševanje problemov delovnih invalidov v gozdarstvu.

6. Izobraževanje

Obrazložitev:

Sektor izdela enotno politiko izobraževanja od rednih strokovnih šol do izobraževanja ob delu in družbeno-političnega izobraževanja. Potrebna je racionalna organizacija raznih seminarjev za strokovnjake ozkih profilov. Enotni programi seminarjev in pravilno izkoriščanje predavateljev izboljšajo tudi kvaliteto izobraževalnega procesa.

Posebno pozornost moramo posvetiti tudi izobraževanju kmetov - lastnikov gozdov.

7. Rekreativna in družbeni standard

Obrazložitev:

Skupaj s sindikalno organizacijo pripravi sektor že v letu 1975 predlog za letovanje v počitniških domovih članic SOZD. Ob tem si prizadeva poenotiti politiko regresiranja in določanja čim bolj enotne cene oskrbnega dne v domovih. Sektor išče tudi druge možnosti za povečanje ka-

pacitet, da tako omogoči letovanje čim večjemu številu delavcev.

Izdela predlog enotnih meril za dodeljevanje kreditov za nakup ali pridobitev stanovanj in za individualno gradnjo.

8. Koordinacija dela služb v delovnih organizacijah in TOZD

Obrazložitev:

Sektor koordinira delo istovetnih sektorjev v OZD in TOZD in preko medsebojnega kontaktiranja delavcev na posameznih področjih dela skrbi za kar največje poenotenje dela in aktov,

Klinar Andrej dipl.ing.

Poročilo o snemanju dela in sestavi normativov za sečnjo in izdelavo iglavcev

Razvoj tehnologije, delovnih sredstev in priprave dela v gozdni proizvodnji se stalno spreminja in dopolnjuje. Tako zahteva nenehno spreminjanje tistih elementov, ki na kakršenkoli način vplivajo na uporabljeno tehnologijo. Pri GG Bled so za sečnjo in izdelavo iglavcev v veljavi normativi iz leta 1966 z manjšimi korekturami. Posredujemo vam nekaj najbistvenejših sprememb, zaradi katerih smo se odločili za snemanje sečnje in izdelave iglavcev:

- organizacija dela se bo menjala v tem, da bomo iz skupin dveh ali treh delavcev prešli na delo posameznika z motorno žago,
- dovršen del lupljenja opravimo z lupilnimi stroji na skladišču,
- pri kleščenju vej je sekiro zamenjala motorna žaga,
- zaradi spravila in prevoza le-

ki urejajo posamezna delovna področja.

9. Delo za samoupravne organe in družbeno politične organizacije

Obrazložitev:

Skupaj z ostalimi strokovnimi službami opravlja administrativno tehnična opravila za potrebe samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij.

Sektorji analizirajo dogajanja in poročajo organom upravljanja ter sprejemajo in opravljajo naloge po sklepih organov v okviru delovnih programov.

sa izdelujemo daljše kose,

- izboljšali smo delovne pogoje delavcev glede prevozov, prehrane in nastambe,

- dosegli smo višjo stopnjo usposobljenosti delavcev,

- izboljšali smo pripravo proizvodnje,

- gospodarski položaj gozdarstva je čedalje slabši. Zato rešujemo izločiti vse stroške, ki po nepotrebnem bremenijo naš proizvod.

Poleg teh sprememb pa z novimi normativi rešimo sledeče probleme pri gozdni proizvodnji:

- odpravljamo zamudno in drago izmero sortimentov pri panju,

- omogočamo pravično in stimulatивно nagrajevanje ter točno normiranje dela,

- pripravljamo nove normative za sečnjo in izdelavo,

- z novimi normativi bomo zmanjšali razlike v storilnosti, ki izvirajo iz sestave delovnih skupin, različnih motornih žag in izdelave sortimentov (kleščenje),

- s to organizacijo dela pri sečnji in izdelavi iglavcev bomo zmanjšali invalidnost sekačev.

Zaradi kompleksne problematike

sečnje in izdelave lesa smo v juliju 1974 pričeli s pripravo in snemanjem podatkov.

1. NAČIN DELA

1.1 Opis dela na terenu

Za vsa terenska snemanja smo predhodno pripravili:

- za vpisovanje podatkov smo pripravili drevesne in dnevne obrazce. V prve smo vpisovali vse podatke o drevesu, v druge pa vse neproduktivne čase in ostale podatke o delavniku,
- iz plana sečenj smo na posameznih obratih izbrali sečišča na katerih smo potem snemali,
- v snemanja smo vključili 69 delavcev z opravljenim izpitom za motorno žago iz vseh štirih gozdarskih TOZD-ov. Starost delavcev je od 25 do 45 let,
- pred snemanjem smo določili da dolžina drevesa ne vpliva na višino normativa,

Snemanja so potekala tako, da smo na sleherno drevo določili dopolnilne vhode in izmerili izdelavne čase. Delavec je sam izbiral drevesa. Snemali smo samo sekače s sledečim delovnim orodjem:

motorna žaga (Husquarna 180 S, Stihl 045 AV), merilnim trakom, klini, obračalko in sekuro. Sekač je v celoti sam izdelal posamezno drevo, razen seveda lupljenja.

1.2 Opis kabinetne obdelave

1.2.1 Obdelava podatkov

V nadaljnjo obdelavo smo vzeli samo tista snemanja, kjer je bila razlika med kontrolnim časom in časom po postopkih manjša kot 3 %. Posnetih je bilo 870 dreves v različnih pogojih in vrstah sečnje (izbiralna redčenja 9 %, prebiralna sečnja 14 %, pripravljalna in oplodna sečnja 22 % in končna sečnja 25 %). Po posameznih debelinskih stopnjah smo izmerili sledeče število:

debelinska stopnja	3	4	5	6	7	8	9
meritve	83	151	124	124	101	89	76
debelinska stopnja	10	11	12	13	14	15	16/17
meritve	50	44	12	8	4	2	1/1

Vse podatke smo sortirali po prehodnosti in vejnatosti in izbrali vzorec za določitev najprimernejše krivulje. Vzeli smo vzorec 200 dreves, izračunali povprečne čase po debelinskih stopnjah in tako dobili osnovo za izbiro tipa krivulje. Analizirali smo eksponentno in parabolično funkcijo. Najboljši korelacijski koeficient ($R_{xy} = 0.89$) je pri funkciji $y = ax^b$. Na podlagi te funkcije smo z računalnikom izračunali regresijske funkcije za posamezne prehodnosti in vejnatosti. Zaradi boljše analize smo vzeli za obdelavo tile funkciji: $v = a + bx + cx^2$ in $y = ax^b$. Za izračun produktivnih

časov smo izbrali tisto regresijsko enačbo, ki je pri danem vходу imela višji korelacijski koeficient. Pri statistični obdelavi z računalnikom smo ugotovili, da so le podžagovanja $R_{xy} = 0.76$, do neke mere obdelava korenovca - $R_{xy} = 0.49$ in obžagovanje vej - $R_{xy} = 0.87$ v dobri korelaciji z drevesom. Vsi ostali postopki pa kažejo, da so neodvisni od drevesa.

1.2.2 Določitev dodatnih časov

Na podlagi 33 celodnevni snemanj na vseh TOZD-ih smo določili dodatne čase:

a. Neproduktivni čas, odvisen od motorne žage:

	vzdrževanje motorke	popravilo motorke	vzdrževanje orodja	dolivanje goriva	skupaj
Min.	3.45	9.12	8.94	17.51	39.02
%	0.74	1.97	1.93	3.77	8.41

b. Neproduktivni čas delavca:

	odmor	osebne potrebe	ostalo	skupaj
Min.	77.69	12.47	7.55	97.71
%	16.65	2.69	1.63	21.06

c. Pripravljalna zaključni čas (priprava in popravilo orodja):

		skupaj
Min.	3.29	3.29
%	0.71	0.71

Na učinek pri sečnji in porabo goriva močno vpliva pravilno brušenje verige motorne žage

- foto Veber

Dodatni čas znaša 140.02 minut ali 30 % skupnega delovnega časa. Omenjeni časi so izračunani na povprečni merjeni delovnik 463 minut.

žage

Izračunali smo čas obratovanja motorne žage po debelinskih stopnjah, ki znašajo za sečnjo v lubju:

1.2.3 Obratovalni čas motorne

debelinska stopnja minut	3	4	5	6	7	8
	4.69	7.38	11.02	15.82	17.53	22.30

debelinska stopnja minut	9	10	11	12	13	14
	26.70	31.95	35.45	39.42	48.10	55.57

obratovanje motorne žage v %:

debelinska stopnja %	3	4	5	6	7	8
	49	48	49	53	46	46

debelinska stopnja %	9	10	11	12	13	14
	46	46	44	43	45	46

V 7-urnem delavniku obratuje motorna žaga povprečno 47 %. Pri sečnji z lupljenjem je ob-

ratovanje motorne žage v 7-urnem delavniku le 27 %.

upravičenosti in potrebi izgradnje. Predvsem bo potrebno natančno proučiti vprašanje surovin za njeno delo in pa seveda prodajo viškov. O žagah je bilo že precej govora, vendar kot je videti doslej, do leta 1980 ni pričakovati, da bi članice SOZD kakorkoli vlagale denar za skupno veliko žago. Obstoječe žage bodo torej še rezale.

J. Č.

SLAB ZAČETEK LETA

POSLOVNI REZULTATI PRVEGA ČETRLETJA

Težave, ki so jih povzročile inflacija, podražitev goriva, surovin in drugega so prizadele vse gospodarske panoge in tako tudi lesno industrijo. Če je bilo lansko leto še kolikor toliko uspešno za letošnje prvo četrtletje velja, da se prava kriza v naši lesni industriji šele sedaj pozna. To kažejo tudi poslovni rezultati članic sestavljene organizacije združenega dela gozdarstva in lesne industrije Gorenjske.

Celotni dohodek se je sicer povečal za 40 odstotkov, dohodek pa za 21 odstotkov. To pa sta edina ugodna kazalca. Že naslednji, ostanek dohodka, je za 6 odstotkov manjši od lanskega, porabljen sredstva so večja za 48 odstotkov, zaloge za 59 odstotkov. Za skoraj 100 % pa so se povečale terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev. Najslabši položaj je brez dvoma v gozdarstvu, saj je indeks dohodka komaj 73. Najslabše razmerje so v prvem četrtletju imeli pri GG Bled. V lesni industriji so vsi trije pokazatelji (celotni dohodek, porabljen sredstva in dohodek) imeli enako stopnjo rasti - za 36 odstotkov. Vendar so skoraj v vseh podjetjih velike zaloge, kar ugodno poslovanje kaj hitro pokažejo v slabi luči. Zaloge so največje v LIP in Jelovici.

Tudi kazalci finančnega položaja kažejo neugodne rezultate. Predvsem je temu vzrok precejšnje povečanje zalog, kar se še posebej vidi pri pomanjkanju obratnih sredstev. Blokiranje žiro

NOVOSTI IZ SOZD ~ NOVOSTI IZ SOZD

” SPOŠTOVANI BRALCI

Tokrat vam na tej strani prvič objavljamo prispevke pod skupnim naslovom: NOVOSTI IZ SOZD. Prav tako kot v našem je tudi v ostalih glasilih članic sestavljene organizacije gozdarstva in lesna industrija Gorenjske objavljeno enako število istih sestavkov. Ta način obveščanja delavcev sestavljene organizacije se nam zdi v tem trenutku najprimernejši, saj enega glasila za vseh SOZD zaenkrat še ne nameravamo izdajati. Mislimo pa, da je prav, da ste kar se da najbolje obveščeni o delu in življenju naše sestavljene organizacije združenega dela. Torej: odslej redno na tej strani NOVOSTI IZ SOZD.

Uredništvo

”

Malo novega

PROGRAM RAZVOJA DO LETA 1980

Republiškem zavodu za planiranje so gorenjska lesna in gozdna podjetja morala poslati preko občinskih skupščin načrte razvoja od leta 1976 do 1980. Prvi kazalci, ki pa še niso podrobno obdelani, kažejo veliko naraščanje zaposlenosti (novih delavcev). To v določeni meri pomeni, da večina podjetij še vedno namerava graditi nove zmogljivosti, manj pa vlagati v modernizacijo in novo tehnologijo. Vendar je to le prvi vtis. Naloga vseh strokovnih in organizacijskih služb v članicah SOZD je namreč zastavljena malo drugače. Po sprejetih političnih izhodiščih morajo izdelati take razvojne programe, ki bodo upoštevali predvsem strogo gospodarnost oziroma dobiček, ter seveda socialno in drugačno varnost delavcev.

Sicer pa realno gledano v sestavljeni organizaciji Gorenjske ne bo večjih vlaganj. Trenutno je še vedno v načrtih le tovarna ivernih plošč, za katero pa prav sedaj pripravljamo analize o

udeležuj se
sindikalskih tekmovanj

računov je pri nekaterih OZD postalo že stalna praksa. Edino pri Gradisu do tega ni prišlo, ker je ta škofjeloška temeljna organizacija vezana na poslovnanje interne banke pri OZD Gradis. Seveda je v tem trenutku najbolj aktualno, kako bo SOZD poizkušala reševati ta težki finančni položaj.

Kot kaže, se bo prednost združevanja v sestavljeno organizacijo pokazala prvič kot izredno umestna, saj je SOZDu že uspelo pridobiti intervencijski denar republiškega rezervnega sklada. Verjetno pa bo kot posojilodajalec nastopila tudi Zavarovalnica Sava, predvsem zato, da bi lesna industrija plačala gozdarstvu zaostale obveznosti, ker je gozdarstvo v največjih težavah. Sestavljena organizacija pa bo poizkušala dobiti nekatera posojila tudi pri Ljubljanski banki - podružnica Kranj. Pogoji za ta posojila pa je zmanjševanje zalog in manjše terjatve do kupcev. To pa tako sestavljeno organizaciji, še bolj pa posameznim podjetjem, nalaga veliko prizadevanj za iskanje poti, kako to uresničiti.

J. Č.

Les v izvoz in iz uvoza

Pri ustanovitvi sestavljene organizacije je bilo rečeno, naj bi ta vertikalna povezava omogočila oziroma zagotovila lesnim tovarnam nemoteno dobavo lesa. OZD Jelovica je od SOZD pred časom zahtevala posredovanje, saj mora ta kolektiv uvažati velike količine lesa (okrog 13000 m³), gozdni podjetji članici SOZD pa po drugi strani izvažata les v tujino. Čeprav je to nasprotje na videz lahko rešljivo, pa stvar le ni tako enostavna.

Gozdni gospodarstvi namreč pri izvozu dosegata precej višjo ceno kot na domačem trgu. To pa je pri trenutnih težavah še kako pomembno. Jelovica pa po drugi strani plačuje za uvožen les skoraj za dve tretjini višjo ceno, kot je doma.

Ta ugovor Jelovice sicer povsem ne drži, saj mora uvažati izredno kakovosten les, ker zaradi značaja tehnologije ne morejo predelovati lesa slabše kakovosti. Zato bo prva naloga, kako bi lahko porabili tudi slabši les, ki ga gozdni gospodarstvi izvažata. Šele potem pa bi bilo potrebno rešiti drugo plat: najti način, ki bi deloma ustrezal obema. Predlagali so, da bi Jelovica plačevala GG les (tiste količine, ki bi jih sicer morala uvoziti, ostale pa ne) po takih cenah, kot jo gozdni gospodarstvi dosežeta v izvozu. Ta cena je po grobih izračunih še vedno dobro petino nižja od tiste, ki jo Jelovica plačuje za uvožen les.

J. Č.

Morda ne veste

SOZD sestavlja 8 organizacij združenega dela (Alples, Gradis Škofja Loka, LIP, GG Bled, GG Kranj, Aero Medvode, Jelovica, Zlit).

Vsa podjetja skupaj imajo 28 temeljnih organizacij združenega dela, zaposlenih je 4679 delavcev, od tega največ v Jelovici 1100, najmanj pa v Gradisu Škofja Loka 274 delavcev.

Kam na dopust

Rekreacija in oddih delavcev sta področji, ki ob vedno hitrejšemu tempu življenja, predvsem pa ob vedno večji odvisnosti delavca od stroja, dobivata vedno večji pomen, postajata torej neobhodno potreben del delavčevega življenja.

Pri sestavljeni organizaciji je bila zato že v začetku ustanovljena skupina za čim bolj smotrno izkoriščanje počitniških domov. Njena naloga je bila predvsem ugotoviti, koliko počitniških domov je v SOZDu, kakšne so cene dnevne oskrbe in prenočišč, kje so morebiti še proste zmogljivosti in podobno. Ugotovili so na primer, da dve delovni organizaciji skoraj nimata počitniških zmogljivosti, ostale pa so ponudile svoje. Komisija je ugotovila, da je vse preveč tistih, ki bi letovali julija in avgusta, za meseca pred sezono in po njej, to je junij in september, pa je zanimanje precej manjše. To nalogo bodo poizkusili drugo leto čim bolje rešiti, saj je dosti takih delavcev, ki sedaj ne dobijo prostora v glavni sezoni ali pa nimajo denarja; so pa tudi taki, ki nimajo šoloobveznih otrok in bi lahko letovali v teh dveh mesecih. Tudi kolektivni dopusti bodo morali biti drugo leto bolj vsklajeni, saj bi se jih dalo razpore-

Za ugotavljanje fizičnih naporov uporablja medicina dela naprave za merjenje porabljenega kisika pri delu - foto GG Bled

dit. Posameznemu kolektivu bi bilo na razpolago več domov kot doslej. Komisija namerava obiskati tudi vse domove, da bi lahko določila interne kategorije. Tako bodo drugo leto cene bolj vsklajene, torej bodo najvišje imeli najboljši počitniški domovi. Preceji so razpravljali tudi o letovanju delavcev v ČSSR, vendar do uresničitve tega predloga ni prišlo. Tudi to nalogo bo komisija poizkusila rešiti drugo leto.

Zdaj pa za tiste, ki se še niste odločili za dopust, ali ki niste dobili prostora. Objavljamo proste zmogljivosti počitniških domov članic SOZD:

LIP Bled - počitniški dom Seča pri Portorožu

24. junij - 8. julij	20 ležišč
12. avgust-18. avgust	20 ležišč
po 18. avgustu	40 ležišč

Jelovica Škofja Loka - Pula

30. junij - 14. julij	20 ležišč
-----------------------	-----------

GG Bled - Piran

16. junij - 23. junij	15 ležišč
25. avgust-1. septem.	10 ležišč

Alpes - Portorož

12. avgust-19. avgust	9 ležišč
19. avgust-26. avgust	18 ležišč
26. avgust-15. sept.	20 ležišč

Toliko je torej še prostih ležišč. Če vam prosti termini ustrežajo, povprašajte referenta za odih v podjetju, kako lahko prostor oziroma ležišče rezervirate.

čaj

Plavaj

Malo vitlo, montirano na ročno motorno žago je mogoče s pridom uporabljati za izvlek manj težke oblovine

- foto GG Bled

Izmera lesa pri nakladanju na kamion

Skumavec Jože dipl. ing.

Zaradi cenenega ročnega dela uporabljamo za pridobivanje lesa vedno več strojev. Z uvedbo stroja se delo spremeni. Učinki delavca so običajno višji. Z uporabo stroja večkrat odpade del ročnega dela. Vse to zahteva spremembo tehnologije, drugačno organizacijo, drugačno osnovo za ugotavljanje delovnega učinka in stroškov proizvodnje ter spremenjeno upravljanje. Uporaba mehaniziranih skladišč za pridobivanje lesa rapidno vpliva na poslovne sisteme gozdarskih organizacij. Zato je za uporabo mehaniziranega skladišča treba pripraviti tehnološki, organizacijski, informacijski in upravljalni sistem. Le s temeljito pripravo je mogoče uravnati dovoz lesa z gozda na skladišče. Stroji na mehaniziranem skladišču lupijo, čelijo, prežagujejo in sortirajo les, elektronska naprava ga meri in beleži. Če je katero od teh del treba opraviti še ročno, je to znak slabe priprave.

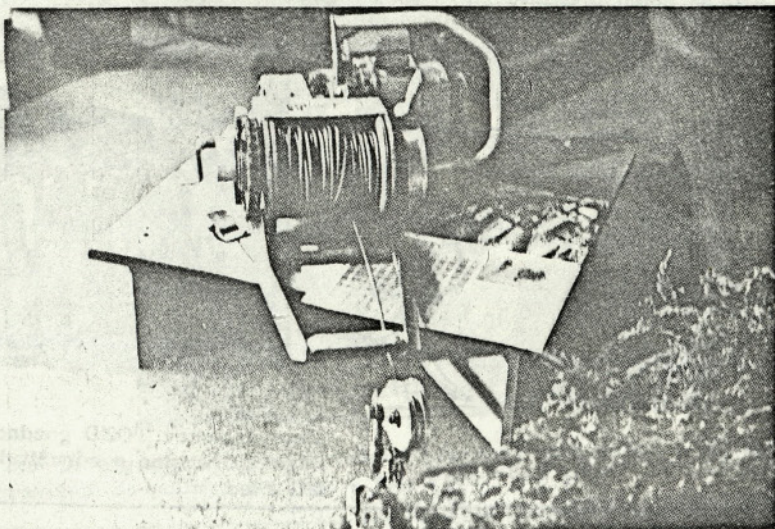
Mehanizirano skladišče v Bohinju je nedvomno eno izmed najboljših v Sloveniji. Uporabljamo ga za vse predvidene delovne faze. Ker pa vključitev skladišča v gozdno proizvodnjo ni bila kompleksno preštudirana, opravljamo nekatera dela tudi še ročno. Zaradi slabe priprave informacijskega sistema merimo les, ki ga lupimo na skla-

dišču, enkrat več kot smo ga merili prej. Elektronska naprava z dvakratnim merjenjem premera vsakega olupljenega komada izračuna zelo natančno vsebino. Vseeno pa smo zadržali ročno izmero pri nakladanju na kamione, ki nam služi za:

- ugotavljanje učinka šoferja, nakladalca in merilca
- za vodenje zalog neolupljene lesa na skladišču.

Če bi merjenje lesa pri nakladanju opustili, bi merilec dobil drugo delo, šoferja in nakladalca pa bi plačali po drugih enotah (ura, obratovalna ura, št. voženj, tona).

Zaloge neolupljenega lesa na skladišču ugotavljamo enkrat mesečno. Ti podatki služijo blagovnemu knjigovodstvu, za vodenje proizvodnje pa nimajo pravega pomena. Zaradi težavnosti merjenja lesa pri nakladanju, zaradi mnogokratnikov sortimentov in merjenja v lubju, izmere niso tako točne kot pri merjenju z elektronsko napravo. Posledica tega so velike razlike pri vodenju evidenc. Pomen podatkov o izmerjenem lesu pri nakladanju kamionov, ki prevažajo les na mehanizirano skladišče, se je zmanjšal. Njihova koristnost in uporaba sta tako majhni, da jih ni vredno več ugotavljati; zato moramo to izmero čim prej opustiti.

Osrednja gorenjska proslava 30-letnice osvoboditve v Begunjah

V počastitev 30-letnice osvoboditve pripravljajo organizacije SZDL gorenjskih občin in Kokrškega odreda osrednjo proslavo, ki bo na dan borca v petek, dne 4. julija v Begunjah. Pripravljalni odbor je že izdelal organizacijo proslave s pestrim programom. Po slavnostnem govoru bodo nastopili: godba na pihala iz Lesc in iz Gorij, združeni pevski zbori, koncert pihalne godbe JLA s solisti in ansambel Avsenik.

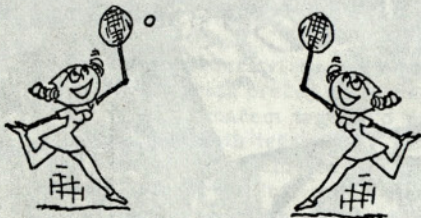
Nedvomno bo za oživitev tradicij revolucije narodnoosvobodilne borbe prispeval zbor borcev Kokrškega in Jeseniško-Bohinjskega odreda in zbor zapornikov okupatorskih taborišč. Na proslavi se bodo zbrali tudi taborniki, planinci in gasilci.

Organizacije Zveze socialistične mladine bodo na večer pred proslavo zakurile kresove. Za zabavni del proslave bodo poskrbela društva in Krajevna organizacija SZDL Begunje.

Pripravljalni odbor vabi člane organiziranih enot, da se proslave udeležijo v uniformah, z odlikovanji in s prapori.

Verjetno bodo ta dan organizirani posebni avtobusni prevozi in se bomo proslave lahko udeležili v čim večjem številu.

L. F.

Igraj badminton

Podeljeni zlati znaki zveze sindikatov Slovenije 1975

Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije inž. Janez Barborič in predsednik odbora za podelitev zlatega znaka sindikatov Slovenije Branko Balič sta 19. maja 1975 podelila letošnje znake sindikatov Slovenije šestim sindikalnim organizacijam in petinšestdesetim delavcem.

Sindikalne organizacije SGP "SAVA" Jesenice, tovarne "SAVA" Kranj, Kolodvorske restavracije Maribor, Osnovne šole "OSKAR KOVAČIČ" Škofije pri Kopru, tovarne "ŠEŠIR" Škofja Loka in Rudnika lignita Velenje so prejele Zlati znak 1975 za večletno vzorno in uspešno delovanje pri uresničevanju interesov članstva.

Sindikalni delavci pa so prejeli priznanje za uresničevanje delavskih interesov z dolgoletnim in požrtvovalnim delom v sindikalni organizaciji in za pomembne uspehe v njenem uveljavljanju in razvoju.

Med sindikalnimi delavci, ki so prejeli Zlati znak sindikatov Slovenije v letu 1975 je tudi naš sodelavec REKELJ Ludvik. Tov. Rekelj se je že leta 1941 vključil v NOB in je sodeloval še istega leta v takojmenovani bo-

hinjski vstaji. Takrat so ga zaprli in kasneje prepeljali v Avstrijo. Pobegnil je domov ter stopil 23.3.1943 v NOV, v JLA je bil do novembra 1948, nato je do konca 1951 deloval v okrajnem komiteju ZKS Jesenice. Pozneje se je zaposlil v Železarni Jesenice, leta 1959 pa pri GG Bled. V sindikatih deluje že dolga leta, opravljal je različne funkcije v osnovni organizaciji sindikata gradbenega obrata GG Bled, pa tudi v koordinacijskem odboru sindikata GG Bled. V teh organih je deloval od leta 1959 dalje in je dosegel velike uspehe zlasti pri uveljavljanju in razvoju samoupravljanja. Skoraj ves čas je deloval tudi v delavskem svetu, dve mandatni dobi pa je bil tudi njegov predsednik. Deloval je tudi v Zvezi komunistov in je bil nekaj časa sekretar sekretariata ZK GG Bled. Je tudi aktiven delavec v organih krajevne skupnosti in predsednik odbora Zveze borcev NOV

Tovarišu Reklju čestitamo k podelitvi visokega sindikalnega priznanja. Obenem želimo, da bi še naprej uspešno deloval kot družbenopolitični delavec in zavzeti borec za resnične socialistične odnose med ljudmi.

J. K.

Zbor delavcev TOZD gozdno gradbeništvo po sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo GG Bled - foto GG Bled

BENEFICIRANA DELOVNA DOBA

Iz internih informacij republiškega sveta Zvezě sindikatov Slovenije št. 9/XII z dne 20. maja 1975 povzemamo naslednje poročilo:

Predsedstvo republiškega sveta je obravnavalo sklep, ki ga je predložila skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS.

SKLEP

o določitvi delovnih mest v eksploataciji gozdov in delovnih mest šoferjev, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, in o stopnji povečanja.

I.

Za delovna mesta, na katerih je delo posebno težko in za zdravje škodljivo, se v smislu določbe 220. člena statuta skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji (nadalje: statut) štejejo:

1. V eksploataciji gozdov

Delovna mesta sekačev, ki pri svojem delu stalno uporabljajo motorno in ročno žago ter sekuro, če prebijejo na takšnih delih najmanj 80 % vsega dejanskega delovnega časa v posameznem letu in če pri svojem delu najmanj 50 % delovnega časa delajo z motorno žago.

Vsakih 12 mesecev dela na teh delovnih mestih se šteje za 15 mesecev zavarovanja.

2. V prometu

- Delovna mesta voznikov tovornjakov z nosilnostjo 5 ali več ton.
- Delovna mesta voznikov avtobusov v medkrajevnem, mestnem in obmestnem prometu.
- Delovna mesta voznikov trolejbusov

Na delovnih mestih pod a), b) in c) se šteje zavarovalna doba s povečanjem v organizacijah združenega dela, ki so registrirane za javni cestni promet, pod b) še ob pogoju, da imajo za

prevoz potnikov določene vozne rede.

Voznikom tovornjakov, avtobusov in trolejbusov se ob pogojih iz prejšnjih odstavkov šteje zavarovalna doba s povečanjem, če prebijejo na takšnih delih najmanj 80 % vsega dejanskega delovnega časa v posameznem letu.

Vsakih 12 mesecev dela na teh delovnih mestih se šteje za 14 mesecev zavarovanja.

II.

Na delovnih mestih iz I. točke se zavarovalna doba šteje s povečanjem od 1. januarja 1960 dalje.

III.

Zavarovalna doba na delovnih mestih iz I. točke se šteje s povečanjem, če je delavec delal na takšnih delovnih mestih skupaj najmanj 5 let oziroma skupaj najmanj 3 leta, če je na takem delovnem mestu postal invalid ali mu je bilo po predpisih o invalidskem zavarovanju dodeljeno drugo delo, da ne bi postal invalid (348. člen statuta).

IV.

Organizacije plačujejo prispevek za zavarovalno dobo s poveča-

njem za delavce na delovnih mestih iz I. točke tega sklepa od 1. januarja 1973 dalje.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije".

O dosedanjem poteku dela pri zahtevkih za določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, je poročal predsedstvu Janko Brunet. Zahtevek za gozdne delavce - sekače je bil predložen skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja že novembra 1972. Recenzijo elaborata je opravil Inštitut za sigurnost Zagreb in skupina izvedencev Zvezne skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Sarajevo. O predlogu in recenziji je razpravljala tudi koordinacijska komisija pri Zvezni skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja za benificirano in zavarovalno dobo. Po vseh ugotovitvah je strokovna komisija za benificirano dobo pri Slovenski skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja pripravila naveden sklep. Za zdravje gozdnih delavcev - sekačev je med drugim za zdravje škodljiva uvedba ročnih motornih žag. To je približno od začetka 1960 dalje.

Tudi drugi zahtevek po benefi-

Tako si organizirajo gozdni delavci prehrano med delom - ali so upravičeni do polnega regresa - foto Veber

cirani delovni dobi za delavce na delovnih mestih voznikov tramvajev, avtobusov v mestnem, primestnem in medkrajevnem prometu, voznikov težkih motornih vozil in voznikov trolejbusov v javnem cestnem prometu je bil predložen novembra 1972. Ta elaborat, ki sta ga izdelala Zavod za zaščito zdravja in Zavod za produktivnost dela iz Zagreba, je bil po mnenju Inštituta za sigurnost Zagreb, ki je opravil recenzijo, pomanjkljiv. Zato ga je predlagatelj naknadno dopolnil. Predlagali so, naj bi najtežja delovna mesta beneficirali 12 mesecev za 15 mesecev, tj. delovna mesta voznikov težkih motornih vozil nad 7 ton nosilnosti, delovna mesta voznikov avtobusov v mestnem, obmestnem in medkrajevnem prometu in voznikov trolejbusov in tramvajev pa 12 mesecev za 14 mesecev. Strokovna skupina Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je predlog proučila in je glede na povečano gostoto prometa in s tem povezano obremenitev živčnega sistema delavcev ugotovila, da so ti vplivi izraziti šele od leta 1960 naprej. Predlagajo, naj se delovna mesta voznikov tovornjakov z nosilnostjo 5 ali več ton, voznikov avtobusov v mestnem, obmestnem in medkrajevnem prometu ter delovna mesta voznikov trolejbusov beneficirajo 12 za 14 mesecev in to le za voznike v organizacijah združenega dela, ki so registrirane za javni cestni promet.

Po obširni in temeljiti obravnavi predloga je predsedstvo sprejelo sklep, da pri delovnih mestih sekačev črtamo besedilo "in če pri svojem delu najmanj 50 % delovnega časa delajo z motorno žago"; poleg tega bosta Zveza sindikatov Slovenije in RO sindikata delavcev v prometu in zvezah sprožila pobudo za postopek beneficiranja navedenih delovnih mest v prometu tudi pri organizacijah združenega dela, ki niso registrirane v javnem cestnem prometu.

K. J.

§

Klinar ing. Andrej

Ogled žičnih naprav v Ossiachu v Avstriji

Dne 3.6.1975 smo se udeležili avstrijske razstave gozdne mehanizacije v Ossiachu, na katero so bili povabljeni predvsem predstavniki dežel v razvoju (Južna Amerika, Indonezija). Večina razstavljenih strojev je bila namenjena spravlilu težjih sortimentov.

Poleg običajnih kmetijskih kolesnikov in žičnih kompletov serije Urus je bilo razstavljenih tudi nekaj strojnih naprav, ki bi jih lahko uspešno vključili v naš tehnološki sistem.

1. Vsi razstavljeni vitli so bili masivnejši za 40-80 KM in namenjeni za stabilnejše žične linije ali za vitel na kamionski cesti. Posebno pomembno je dejstvo, da imajo vsi vitli jermenske prenose. To omenjam, ker setrenutno odločamo o montaži dveh motorjev Lombardini na ogrodje žičnice Ljubljana. Menim, da bi opustili drago izvedbo kotnih prenosov z zobčniki in bi prenose moči od motorja do bobna opravili s kljnatimi jermeni.

2. Johann Nesler je prikazal izpolnjeni dinamometer za merjenje napetosti žičnih vrvi.

3. Hinteregger je dopolnil žični komplet Urus z žerjavom Penz na zadnjem delu kamiona za sortiranje in zakladanje ob kamionski cesti. Omenjena firma je v sodelovanju z avstrijskimi železnicami izdelala posebno vrsto telefona "radiophon" za povezavo med nakladalnim in razkladalnim mestom na žični liniji. Radiophon priključimo na baterijo motorja. Njegova pomanjkljivost je v tem, da mora delavec vedno pritisniti na gumb, če želi govoriti z delavcem na drugem mestu vzdolž linije.

4. Med razstavljenimi motornimi žagami znamke Stihl in Husqarna je vzbudila zanimanje številnih strokovnjakov žaga Husqarna 140 S, ki je lahka, dovolj močna in ima dobro izdelan antivibracijski sistem in dobro ščiti delavca pred tovrstnimi poškodbami.

Na kranjskem sejmu sredstev civilne zaščite so bila razstavljena tudi najnovejša osebna zaščitna sredstva za gozdnega delavca in orodje za gašenje gozanih požarov

- foto GG Bled

V skupni obratni ambulanti začeli z delom

Prvega junija je začela z delom zdravstvena ekipa pri obratni ambulanti na Bledu, katero so soustanovile naslednje organizacije združenega dela: GG, LIP in Vezanine na Bledu. Z Zdravstvenim domom na Jesenicah je bila sklenjena že lani pogodba o financiranju ipreme in zdravstvenih storitev v obratni ambulanti, ki ima svoj sedež v Zdravstvenem domu na Bledu. Kot običajno pri novostih tudi tokrat ni šlo brez težav, ki so začetek dela premaknile na kasnejši čas, kot smo predvidevali. Pobudo za tako akcijo je pri vseh treh zainteresiranih podjetjih dala med drugim dolga čakalna doba in visok bolniški stalež. TOZD zdravstvo na Bledu pri združenem zdravstvenem domu na Jesenicah je v svoji stavbi našlo prostor za delo obratne ambulante. Po razpisu so izbrali med kandidati tudi zdravnika dr. Tancarja Dušana in viš. med. sestro Zupanc Kristino. Ambulanta je imela pogoje za delo, tako da je bila otvoritev v soboto, 7. junija. Povabljeni so bili predstavniki zainteresiranih organizacij združenega dela in zdravstvenih ustanov, služb in drugih. Ude-

leženci so si lahko ogledali prostore in opremo. V pozdravnem nagovoru je dr. Rus pregledno orisal pomen ambulante za razvoj zdravstvene službe na Bledu in za urejanje zdravstvenega varstva delavcev v navedenih organizacijah združenega dela. V glavnem bodo urejali socialno medicinsko diagnostiko, vpliv tehnološkega procesa na poškodbe in obolevnost delavcev, higienske pogoje bivanja, prehrane in dela. Zajeti bodo pregledi ob sprejemu na delo, sistematični pregledi pri povečanem številu poškodb ipd. ter specifični pregledi z ozirom na nosečnice, mlade matere, delovne invalide itd. Opravljali bodo tudi obvezna in neobvezna cepljenja. Sodelovali bodo s službami VD po podjetjih pri proučevanju nevarnih in zdravju škodljivih delovnih mest. Skrbeli bodo za integrirano zdravstveno vzgojo s predavanji, tečaji in seminarji. Najmanj polovica delovnega časa v ambulanti bo namenjena kurativnemu delu, evidenci bolniškega staleža in poročilom, katera bodo periodično dobivala podjetja.

Usluge v ambulanti na Bledu dobili delavci iz temeljnih organizacij združenega dela: Gozdarstvo na Pokljuki, Avtoprevoznništvo in delavnice, Gozdno gradbeništvo in skupne službe. Pravica delavcev, da si sami izberejo zdravnika, s tem ni okrnjena. Samo v primeru, da bo moral pacient nastopiti bolniški stalež, bo le-tega možno obračunati takrat, ko bo evideniran v obratni ambulanti. Le tako bo možna enotna evidenca za celotno organizacijo (podjetje). Za to so zainteresirana tudi podjetja, ker gre do 30 dni bolniškega staleža v njihovo breme oz. v breme temeljnih organizacij združenega dela. V odročnih zdravstvenih enotah: Boh. Bistrica, Kranjska gora, Jesenice in Radovljica bodo nudili zdravniške usluge po starem, le evidenca staleža bo urejena po posebnem dogovoru teh enot z obratno ambulanto.

Upamo, da bomo začeto delo z dobrim sodelovanjem uspešno nadaljevali v korist boljšega zdravstvenega varstva vseh zaposlenih.

Neposredno bodo zdravstvene

BREZ BESED

— POGLEJ GA, HUDIČAI PA JE FRANCEJ
LE PRAV POVEDAL, KO JE REKEL, DA BO
REŠIL GRUNT, ČE BO V HLEV POSTAVIL
NAJMODERNEJŠE APARATURE!

SAMOKRITIKA

Moj sin ima tri evice,
tri evice ima moj sin!
Če ne bi imel treh evkovov,
sploh ne bi bil moj sin!

— Preveč se šeneš, Jernej, ne bi šel rajši za poslanca?
— Kaj hočeš, nekaj nas mora biti za oranje, saj veš, da bodo
oni tam samo sejali.

V LETOVISCIH NA
JADRANU OPAZAMO
VEDNO VEČJE
SKUPINE NAŠIH
DELAJCEV.

NA KMETIH

— No, Martin, ali je zdaj
kaj bolje, ko ste zadrugo
razpustili?

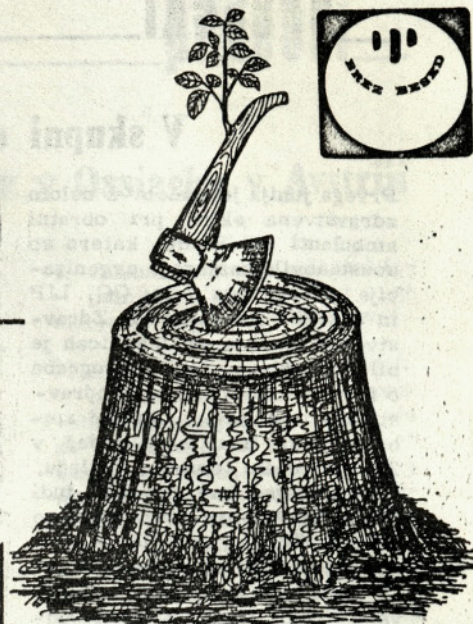
— Ne bi rekel. Odkar
smo zase, so se mi spel
žulji zaredili.

ZAKLJUČNA BESEDA

— Tovarišu govorniku
se za izčrpen referat iskreno
zahvaljujem in vas
prosim, da se zbudite,
malo poploskate in odidete
domov...

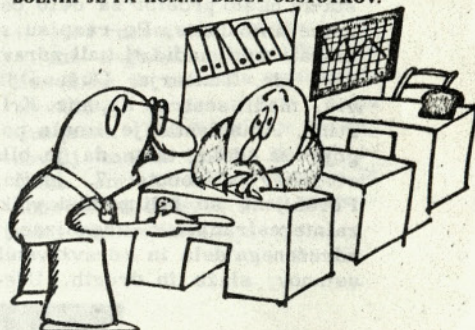
NA SLEDI

Učitelj Pepe Revez se je
začel voziti s popolnoma
novim kolesom, za kate-
rega trdi, da ga je sam
kupil. Uvedena je preiska-
va.

ELENA PEROVSKAJA
ZSSR

„BOLEZENSKI“ IZOSTANKI Z DELA DOBIVAJO PO
VSEH DRŽAVAH SKORAJ EPIDEMIČEN OBSEG. ZARES
BOLNIT JE PA KOMAJ DESET ODSOTKOV.

— Kje so pa vsi drugi, tovariš Tinta?
— Na bolniški, tovariš šef.
— Zakaj pa niste še vi, če so že vsi?
— Jaz sem pa bolan, tovariš šef.

— Poglejte, prosim, ždi se mi, da mi je padel pesek v
oči.

Izdaja delavski svet GG Bled, ureja uredniški odbor: odgovorni urednik Konec Janez, tehnični urednik
Lakota Franc in člani: Hafner Zdravko, Korbar Branko in Deankovič Tonči. Tisk Delavska univerza
Tomo Brejc Kranj. Naklada 500 izvodov.